

KLUGE

Kjøp og salg av andeler i felt i produksjon
– ansvar for fjerningsforpliktelser

Olav Hasaas, Kluge Advokatfirma DA

ORS Kristiansand symposiet, 10. juni 2013

- Aktivt marked på norsk sokkel for kjøp og salg av lisensandeler
  - Letelisenser
    - Typisk ved bruk av “farm-in”-strukturer
  - Ikke utbygde funn
    - Realisere verdier skapt gjennom letesuksess
- Generelt et veletablert og effektivt rammeverk for kjøp og salg av letelisenser og andeler i funn som ikke er bygget ut
  - Modell SPA utviklet i regi av Norsk olje og gass
  - Ingen forkjøpsrett for de øvrige deltakerne (unntatt Petoro)
  - Effektiv godkjennelsesprosess hos OED
  - Forenklet skattebehandling
- Transaksjoner som involverer felt i produksjon er mer kompliserte

Aktivt marked for felttransaksjoner

- Eksempler på transaksjoner med produserende felt i perioden 2011-13
  - Draugen (BP til Shell)
  - Statfjord (ConocoPhillips til Centrica)
  - Kvitebjørn (Statoil til Centrica)
  - Vale (Statoil til Centrica)
  - Heimdal (Statoil til Centrica)
  - Brage (Statoil til Wintershall / Petoro til Faroe / Noreco til Core)
  - Gjøa/Vega (Statoil til Wintershall)
  - Njord (Petoro til Faroe / GdF til Core)
  - Snorre (Hess til Core)

Foto: Harald Pettersen og Øyvind Hagen / Statoil

«Driverne» for transaksjoner i produserende felt

- Porteføljeoptimalisering
  - Områdefokus (infrastruktur, geologi mv)
  - Reserveprofil (f.eks. bytte kortsiktig produksjon mot langsiktige reserver)
- Fokus på haleproduksjon
- Frigjøre kapasitet (Statoil)
- Skatt
  - Optimalisere kontantstrøm og finansieringskostnader
  - Skaffe produksjon for å kunne trekke fra utbyggingskostnader

Noen sentrale temaer i felttransaksjoner

- Installasjonens tilstand
- Lisens- og levetidsforlengelse
- HMS
- Transport og prosesseringskapasitet
- Unitisering/redeterminering
- Fjerningsforpliktelser

Fjerningsprosjekter

- Betydelige kostnader
  - Fjerning av faste installasjoner kan fort beløpe seg til flere milliarder
- Vanskelig å anslå kostnadene på forhånd
  - Vil ofte ligge langt frem i tid (10-30 år)
  - Installasjonens alder gjør det ofte svært krevende å anslå arbeidsomfanget

- Petroleumsloven § 5-1 krever at lisenspartnerne utarbeider en avslutningsplan som må godkjennes av OED
- Lisenspartnerne er solidarisk ansvarlige for kostnader til fjerning/avslutning
- Skattefradrag inntreer først når utgiftene faktisk pådras
- OSPAR-konvensjonen
  - Etablerer en folkerettslig forpliktelse til å sørge for at alle petroleumsinstallasjoner blir fjernet etter avsluttet produksjon
  - Unntak for enkelte innretninger, blant annet bunnfaste betonginstallasjoner

Fjerningsforpliktelser ved salg av lisensandeler

- Status inntil 2009: Selger ble fritatt for fjerningsforpliktelser etter salget
- Økende bekymring hos myndighetene for at kjøpere ikke ville ha nødvendig finansiell styrke til å håndtere fremtidige fjerningsutgifter
  - Flere mindre aktører kjøpte seg inn i modne felt
- Også bekymring hos flere av de store selskapene på norsk sokkel
  - Mislighold ville i første omgang ramme de øvrige lisenspartnerne
  - Ingen mulighet for lisenspartnerne til å utøve kontroll med hvem som kjøpte seg inn i et felt
    - Ingen forkjøpsrett eller krav om samtykke fra partnerne

Selgers subsidiære ansvar for fjerningskostnader

- Ny bestemmelse i petroleumsloven § 5-3 tredje ledd i kraft fra 1. juli 2009
  - Selger er subsidiært ansvarlig for fjernings- og avslutningskostnader
  - Ingen beløpsgrensen, men etter-skatt beregning av ansvar
  - Ingen tidsbegrensning
  - Ingen tilbakevirkende kraft
- Bestemmelsen reiser flere vanskelige tolkningsspørsmål
  - “innretninger .. som eksisterte på overdragelsestidspunktet”
  - Når blir det subsidiære ansvaret utløst?
  - Hva skjer med ansvaret dersom andelen helt eller delvis overdras videre?

Selgers subsidiære ansvar for fjerningskostnader (forts.)

10

- Det subsidiære ansvaret for fjerningskostnader vil normalt være problematisk for selger
- Langsiktig eksponering mot kjøpers finansielle stilling
  - Kun nedside, ingen oppside
- Betydelig usikkerhet mht varighet og beløp
- Risiko for endringer i rammeverk
- Selger må følge med på en rekke forhold så lenge det subsidiære fjerningsansvaret fortsatt er aktuelt
  - Reserver/gjenværende produksjonstid
  - OpEx
  - Modifikasjoner og oppgraderinger
  - Estimerte fjerningskostnader
  - Selgers finansielle stilling
- Konsekvens for selger: ingen "clean exit"

Hvordan håndtere fjerningsansvaret i en transaksjon?

- Flere alternativer (men ingen perfekte løsninger)
  - Selger aksepterer fullt ut risikoen knyttet til det subsidiære ansvaret for fjerningsforpliktelser (og blir kompensert for dette gjennom vederlaget)
  - Selger beholder primæransvaret for fjerningskostnadene
  - Decommissioning Security Agreement (DSA)
    - Inngås mellom selger og kjøper, men i en separat avtale ved siden av SPA
    - Typiske elementer:
      - PCG / bankgaranti (LoC)
      - Escrow account / fondsavsetning
      - Tilbakekjøpsopsjon

Decommissioning Security Agreement (DSA)

- Modell-avtale utviklet av Norsk olje og gass (retningslinje nr. 128)
  - Innebærer at kjøper fremskaffer en morselskapsgaranti og/eller bankgaranti (LoC som fornyes årlig) som sikkerhet for fremtidige fjerningskostnader
  - Morselskapsgaranti anses som tilstrekkelig dersom kjøpers morselskap har kreditt-rating over et visst nivå (det eksakte nivået er normalt gjenstand for forhandlinger)
  - Dersom kjøpers morselskap ikke har god nok kreditt-rating (eller morselskapets rating faller under et avtalt nivå etter at DSA er inngått) så må kjøperen stille en bankgaranti overfor selger
    - Beløpet i en bankgaranti fastsettes basert på estimert nåverdi av fjerningskostnader pluss 50% (buffer)
    - I utgangspunktet et etter-skatt beløp, men dette beløpet økes til før-skatt når verdien av andelen faller under et visst nivå
    - Fjerningskostnadene fastsettes ut fra operatørens estimat, men denne fastsettelsen kan henvises til uavhengig ekspertavgjørelse dersom det er uenighet om beløpet

Bankgarantier og skattebehandling

13

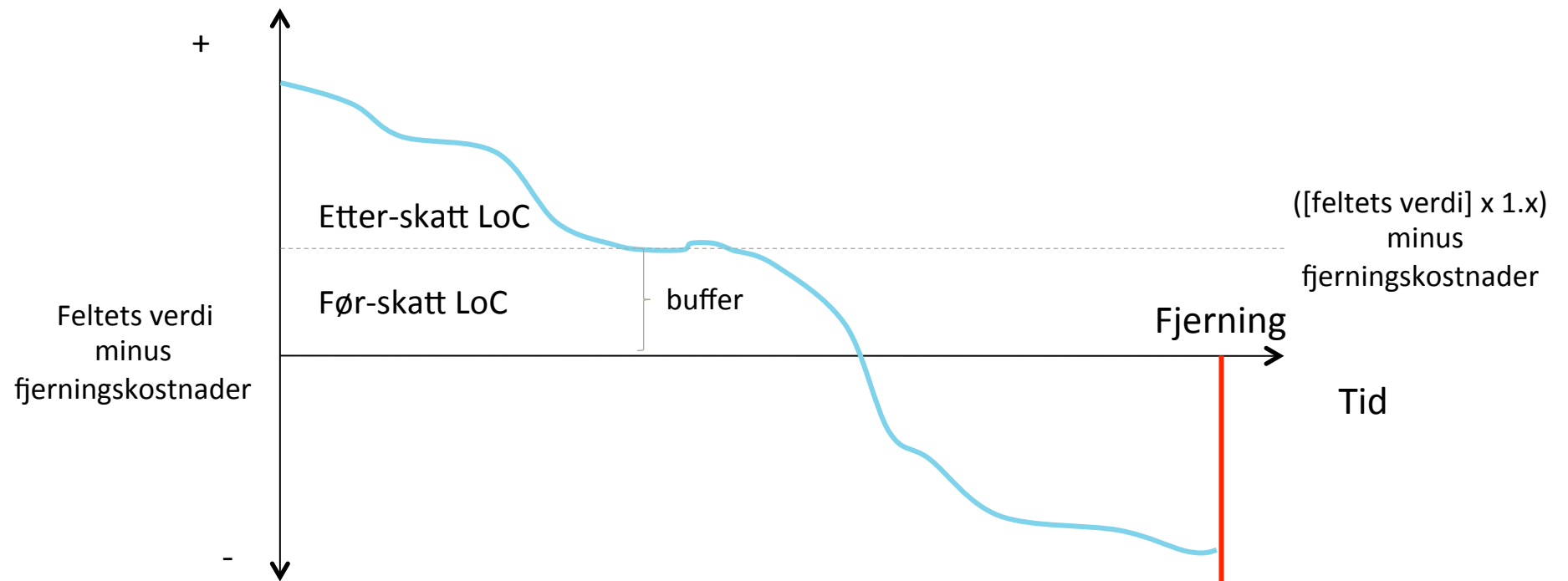
- Betydelig utfordring: Selgers subsidiære ansvar er begrenset til etter-skatt kostnadene ved fjerning, mens betalinger under en bankgaranti vil antakeligvis bli ansett som skattepliktig inntekt for selger og sannsynligvis bli beskattet som sokkelinntekt (78%)
  - Klargjort i brev fra finansdepartementet av 30. april 2012

Bankgarantier og skattebehandling (forts.)

- Betalinger under bankgarantien må derfor «grosses opp» for at selger skal unngå tap
- Modell DSAen fastsetter at når verdien av feltet faller under nåverdien av fjerningskostnadene (+ en eventuell buffer), så må bankgarantien dekke før-skatt verdien av fjerningsforpliktelsene
- En før-skatt basert beregning av garantibeløpet vil selvsagt innebære en betydelig økning av garantikostnadene
  - Vil kunne undergrave mulighetene for å få i stand en transaksjon
- Et positivt element er at finansdepartementet har akseptert at garantikostnadene i utgangspunktet vil være fradragsberettiget som driftskostnad (og ikke finansiell kostnad)

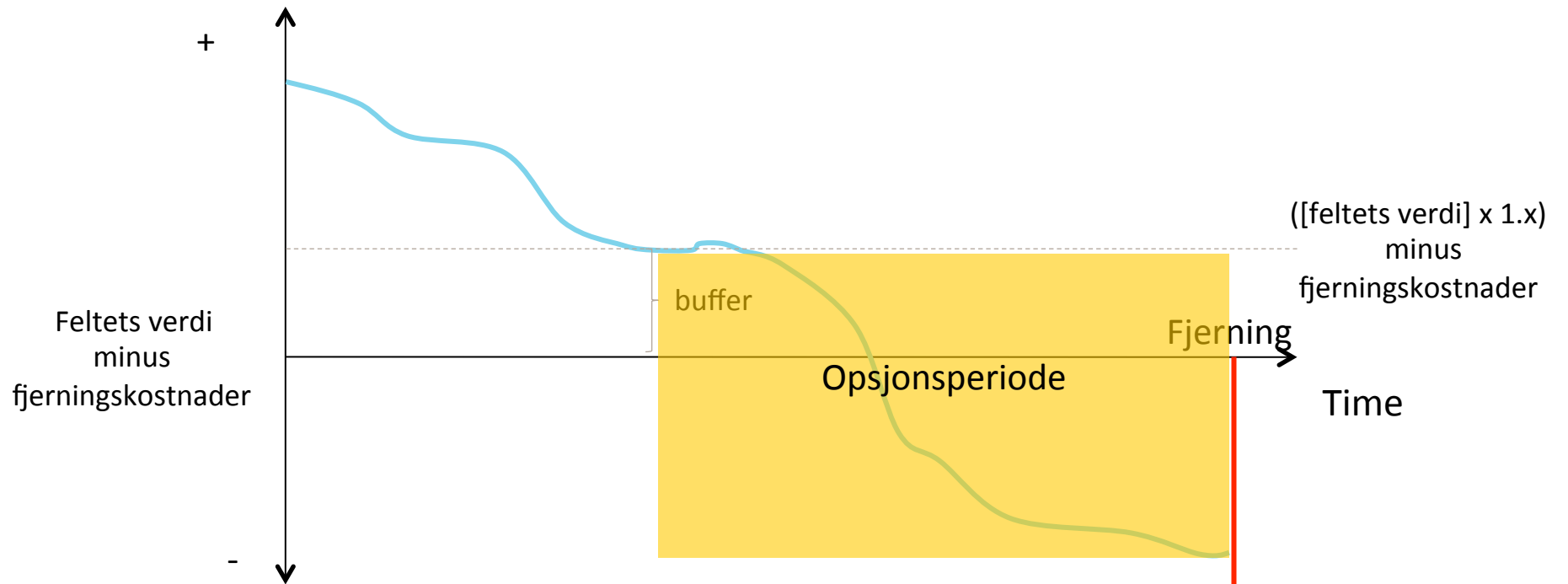
Illustrasjon av struktur i modell-DSA

- Et godt utgangspunkt, men som regel behov for å tilpasse modellen til den enkelte transaksjon
- Ofte hensiktsmessig å inkludere alternative/supplerende elementer
  - Escrow konto
    - Initielt og/eller løpende innskudd
  - Tilbakekjøpsopsjon
- Potensielle problemstillinger knyttet til skatteeffekter og insolvenslovgivning må undersøkes grundig

Tilbakekjøpsopsjon

Alternativer til å inngå en DSA

- Selger beholder primæransvaret for fjerningskostnadene
  - Definitivt ingen "clean exit" for selger
  - Forutsetter omfattende oppfølging fra selger side etter at overdragelsen er gjennomført
  - Antakeligvis mest egnet der hvor selger blir sittende igjen med en betydelig eierandel (og operatøransvaret)
  - Kjøper må da også vurdere om man skal kreve at selger stiller sikkerhet for sin primærforpliktelse
- Ikke foreta seg noe – selger aksepterer å ikke få noen særskilt sikkerhet for sitt subsidiære ansvar for fjerningskostnader.

Sammendrag og refleksjoner

- Selgers subsidiæransvar for fjerningskostnader er en betydelig utfordring ved salg av andeler i produserende felt
- Det finnes løsninger, men ingen perfekt metode
  - De beste løsningene er som regel skreddersydd for den enkelte transaksjon
- Kanskje finansdepartementet vil revurdere sitt syn mht beskatning av betalinger under bankgarantier knyttet til det subsidiære fjerningsansvaret?
- OED bør også vurdere en løsning hvor man i den enkelte transaksjon kan frita selger for subsidiært ansvar for fjerningskostnader